

Nationaal Archief
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Nummer Toegang: 3.05.27

Inventaris van het archief van het Huis van Arrest te Brielle, 1846-1877

Versie: 05-11-2020

onbekend

Nationaal Archief, Den Haag 1994

This finding aid is written in Dutch.

INHOUDSOPGAVE

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Geschiedenis.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
Inhoud en structuur van het archief.....	8
Inhoud.....	8
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	8
Verwant materiaal.....	9
Beschikbaarheid van kopieën.....	9
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	11
I ARCHIEF VAN HET COLLEGE VAN REGENTEN RESPECTIEVELIJK HET COLLEGE VAN TOEZICHT BIJ DE STRAFINSTELLINGEN TE BRIELLE, 1843 - 1889.....	11
II ARCHIEF VAN DE CIPIER BIJ DE STRAFINSTELLINGEN TE BRIELLE, 1846 - 1888.....	12

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Strafinstellingen te Brielle

Archiefbloknummer:

32414

Omvang:

14 inventarisnummer(s) 1,00 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands.

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Huis van Arrest te Brielle, 1811-1889

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Het archief van de Strafinstellingen te Brielle bevat onder ander registers van inschrijvingen van gedetineerden, registers van inschrijvingen van gegijzelden om schulden en een register van voorlopig aangehouden.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

Het archief kent geen materiële beperkingen.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Strafinstellingen te Brielle, nummer toegang 3.05.27, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Strafinstellingen Brielle, 3.05.27, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

GESCHIEDENIS

In Brielle was in 1623 het Gemeene lands- en stadsgevangenhuis gebouwd, een hoog vierkant gebouw, dat zowel de Waag als de gevangenis bevatte. ¹ Bij de invoering van het 'Arrêté sur l'Organisation des Prisons' in 1811 werd de gevangenis tot Huis van Arrest bestemd, omdat Brielle de hoofdplaats was van het gelijknamige arrondissement.

In 1857 oordeelde P.W. Alstorpius Grevelink in zijn rapport dat het Huis van Arrest tot de slechtste gevangenissen hoorde, die hij tijdens zijn inspectiereis bezocht had. Het was overbevolkt en er bestond geen enkele mogelijkheid om de gevangenen te luchten, wat erg ongezond kon zijn, vooral tijdens grote hitte. Daarnaast waren er weinig vertrekken, zodat zowel de veroordeelden en onveroordeelden als de jeugdigen en volwassenen moeilijk gescheiden konden worden. ²

In 1877 werd het arrondissement Brielle door de reorganisatie van de rechterlijk macht opgeheven. Dientengevolge hield het Huis van Arrest op te bestaan en bleef alleen het Huis van Bewaring over. Ook veranderde de naam van het bestuur van College van Regenten in College van Toezicht.

Bij de herindeling van de huizen van bewaring in 1886 ³ werd Brielle aangewezen als een van de plaatsen buiten de arrondissementshoofdplaats waar een huis van bewaring gevestigd zou zijn, waarbij de overweging gemaakt werd, dat uit de praktijk zou moeten blijken of er daar behoefte zou zijn aan zo'n huis. Reeds in 1888 bleek een aantal huizen van bewaring overbodig, waarvan Brielle er een was. Met ingang van 1 januari 1889 werd de instelling opgeheven. ⁴

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

In 1988 werden tussen de archiefbescheiden van de Gevangenis en het Huis van Bewaring te Rotterdam drie registers van het Huis van Arrest te Brielle aangetroffen (inventarisnummers 11-13). In 1994 werd in het Gemeentearchief van Brielle een groot gedeelte van het archief van het College van Regenten, later het College van Toezicht gevonden.

De in 1988 en in 1994 gevonden archiefbescheiden zijn vervolgens aan het Rijksarchief in Zuid-Holland overgedragen.

De rechtstitel is (nog) onbekend

¹ J. Klok, 'Een en ander over de oude gevangenis in Brielle' in Zuid-Holland, tweemaandelijks orgaan van de Historische Vereniging voor Zuid-Holland, XII (1966), 30.

² P.W. Alstorpius Grevelink, Rapport van den Inspecteur der Gevangenissen betreffende zijne inspectiereis, gedaan in 1857, uit het oogpunt van cellulaire opsluiting ('s-Gravenhage 1857), 25, RAZH, Strafinstellingen 's-Gravenhage, inv.nr 911.

³ Zie het Koninklijk Besluit van 2 juli 1886, nr. 36.

⁴ Zie Algemeen Rijksarchief, Tweede Afdeling, Archief van het Kabinet des Konings, 1841-1897, inv.nr. 2865, Koninklijk Besluit van 3 november 1888, nr. 20.

Inhoud en structuur van het archief

INHOUD

AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER

Voor informatie over de registers van gedetineerden en complementaire archieven wordt de gebruiker verwezen naar de Algemene Inleiding, XXI-XXIV.

Verwant materiaal**BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN**

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

I ARCHIEF VAN HET COLLEGE VAN REGENTEN RESPECTIEVELIJK HET COLLEGE VAN TOEZICHT BIJ DE STRAFINSTELLINGEN TE BRIELLE, 1843 - 1889

1	Register van notulen van de vergaderingen; met bijlagen,
1877-1888.	1 deel
2-3	Agenda's van ingekomen stukken,
1843-1871.
Beide delen zijn aan de achterzijde gebruikt als brievenboek.	2 delen
	2 1843 sep 13 - 1855 jan 2	
	3 1855 jan 31 - 1871 feb 27	
4	Ingekomen stukken,
1877-1878.	1 omslag
2-3	Kopieboeken van uitgaande brieven,
1843-1871.
De brieven zijn achterin de agenda's van ingekomen stukken afgeschreven,	
	2 1843 okt 4 - 1855 jan 15	
	3 1855 jan 31 - 1871 mrt 2	
5	Kopieboek van uitgaande brieven,
1877-1889.	1 deel
6	Uitgaande stukken; concept, minuten en afschrift,
1846, 1856, 1862.	4 stukken
7	Jaarverslagen over 1875 en 1876; concepten
1876, 1877.
Beide jaarverslagen zijn niet compleet.	2 stukken

II ARCHIEF VAN DE CIPIER BIJ DE STRAFINSTELLINGEN TE BRIELLE, 1846 - 1888.

8-10	Registers van inschrijving van gedetineerden in het Huis van Bewaring (model 1 en B), 1878-1888.	3 delen
8	1878 nov 16 - 1885 apr 13 (model 1)	
9	1885 apr 20 - 1887 (model 1)	
10	1888 (model B)	
11-13	Registers van inschrijving van gegijzelden om schulden (model 6), 1846-1877.	3 delen
11	1846 aug - 1851 mrt	
12	1850 apr - 1857 jan	
13	1857 jul - 1877	
14	Register van inschrijving van voorlopig aangehouden en (model C), 1888. Dit deel is nooit gebruikt.	1 deel